

Vatana Dönüşte Aklın Yolu

Prof. Dr. İlyas DOĞAN

2007 tarihli Vatana Geri Dönüş Kanunundan yararlanmak için müracaat zamanı hızla ilerliyor ve 31 Aralık 2008'de sona erecek. Ancak bu hususta yeterince yol alınabilmiş değildir. Bu yazımda değerli hemşerilerime bu durumun sebepleri hakkında kısa bir değerlendirme yapmak ve daha sonra geri dönüşün başarılı olması için nasıl davranmamız gerektiği konusu üzerinde duracağım. Unutulmamalıdır ki geri dönüş konusunda başarısızlık, hepimizin başarısızlığı olacaktır. Bu sebeple başta Ahıska aydınları, Ahıska liderleri olmak üzere herkesin sorumlu ve sağlıklı davranması gerekir.

Geri dönüşü başarısız kılmaya yol açacak bazı bilinçli ve bilinçsiz davranışlar

Öncelikle ifade edelim ki bazı karanlık çevreler, Ahıska'ya dönüş başvurusunu engellemek ve müracaatların mümkün olduğunca düşük olması için kolları sıvamış durumdadırlar. Bunu nereden anlıyoruz? Bu durumu daha önce karşılaşmadığımız tekliflerle karşı karşıya kalmaktan anlıyoruz. Mesela bazı derneklerimize "Ahıska geri kalmış bir bölgedir, oraya gideceğinize gelin Artvin'e yerleşin!" veya "Geri dönüş kanunu hiçbir hak vermiyor, bunu protesto edin, Gürcistan yeni bir kanun çıkarsın!" şeklinde teklifte bulunanlar var. Bu ve bunun gibi "akıl hocalarını" iyi niyetli saymak mümkün değildir.

Bunun yanında hemşerilerimizi vatana geri dönüşten caydırmak için akla hayale gelmeyen yalanlar ve dedikodular ortaya atılmaktadır. Yalan yanlış haberler yayarak kafalar karıştırılmaya çalışılmaktadır. Ancak bu tür girişimlerin nafiye ve boşuna faaliyetlerden ibaret kalacağını tarih yazacaktır.

Türkiye'deki bazı Ahıska dernekleri de farkında olmadan vatana dönüşü baltalamaya çanak tutmaktadırlar. Mesela elime İzmir Ahıska Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneğinin 29.05.2008 tarihli bir metni ulaştı. Burada kısaca şu söylenmeye çalışılmaktadır: "Geri dönüş Kanunu yetersizdir. Bu kanunu kabul etmiyoruz. Gürcistan yeni bir kanun çıkarsın." Bu ve buna benzer iyi niyetli ve "akıllıca" olmasını düşünmek istediğimiz; hemşerilerimizin kafasını karıştırmaya yol açmaktan başka bir "faydası" olmayan tavır ve faaliyetlerden kaçınmak zorundayız. Unutmayalım ki Türkiye'de bile Ahıska Türklerine ilişkin şimdiye kadar sadece bir defa kanun çıkarılabilmektedir. **Hemşerilerimizin geri dönüş müracaatlarında zamanı karcırmalarına sebep olacak ve kötü niyetli engelleme**

faaliyeti yürütenlerin ekmeğine yağ sürecektir bu tür propagandalar Ahıska davasında derin yaralar açma tehlikesini içinde barındırmaktadır. Müracaat zamanı geçtikten sonra geri dönülmez bir yola girmiş olacağız.

Diğer yandan Türkiye'deki derneklerin vatana dönüş konusunda karar vermeleri, vatandan uzakta yaşamak zorunda kalan hemşerilerimizi üzmemektedir. Ben inanıyorum ki eski Sovyet coğrafyasında yaşayan hemşerilerimiz, bu konuda karar verirken çok daha makul ve isabetli davranacaklardır.

Aslına bakılırsa Türkiye'deki derneklerin vatana dönüş konusunda "gölge etmemeleri" onların bu konuda yapacakları en büyük hizmet olacaktır. Bırakalım dışarıda kalan Ahıskalı kardeşlerimiz kendi kararlarını versinler. Onların kendilerine akıl empoze edilmeye ihtiyaçları yoktur. Benim tanıdığım Ahıskalı liderler ve önde gelenleri son derece bilgili ve dünyayı iyi tanıyan münevver insanlardır. Türkiye'deki derneklerin Türkiye'ye yerleşmiş hemşerilerimizin meseleleriyle ilgilenmeleri daha "mantıklı" bir iştir. Ancak 2008 senesi, bizim için geri dönüşü düşünme senesidir. Enerjimizi başka konularda tüketmeyelim.

Geri dönüşte nasıl bir yol izlemeliyiz?

Eski Sovyet coğrafyasında yaşayan hemşerilerimizin bütününe geri dönüş başvurusu yapması beklenmemelidir. Özellikle buldukları yerlerde ekonomik ve sosyal durumları iyi olanların geri dönmek için başvurmakta zorlanacakları bir gerçektir. Evet 64 sene evvel istemeden ve haksız olarak vatandan koparıldık. Ama halen yaşadığımız yerlerde de sosyal çevremiz oldu. Diğer Türk soylu kardeşlerimizle akrabalıklarımız oldu. Dostluklarımız oldu. Ancak vatan da evlatlarını beklemektedir. O halde akılcı bir strateji izlemek gereklidir. Bu manada mesela birkaç kardeş var ise aralarında seçecekleri bir kardeşin ailesiyle geri dönüş başvurusu yapması düşünülebilir. Böylece diğer kardeşler için hem vatanla bir bağ kurulmuş hem de ileride vatana yerleşmekte bir bağlantı sağlanmış olur.

Vatana Dönüş Kanununda emlak, emeklilik gibi konuların yer almaması bizi korkutmamalıdır. Bu hususlar Türkiye Cumhuriyeti'nin Gürcistan'la kuracağı dostane diplomatik işbirliği ile çözüme kavuşturulacaktır. Ayrıca devletler hukuku prensipleri de Gürcistan'a önemli görevler yüklemektedir. Çağdaş bir devlet olmaya çalışan Gürcistan bu hususta yapması gerekenlerden geri duramaz.

Bizim için burada en önemli mesele kimlerin öncelikle başvurmaları gerektiği hususudur.. **Öncelikle gerçekten geri dönmek isteyenler başvurmalıdırlar. Bu sebeple Türkiye'ye yerleşmiş, Ahıska'ya dönmeyi düşünmeyenler veya Kazakistan'a yerleşmiş, buldukları yeri asla terk etmek istemeyenler bu konuda dikkatli olmalıdırlar.** Çünkü Gürcistan yetkilileri geri dönmeyecekleri açıkça belli olanların müracaatlarını kabul ederek gerçekten vatana dönmek isteyenleri engelleyebilir.

Bu sebeple özellikle Rusya ve Ukrayna'da yaşayan hemşerilerimiz, Azerbaycan'da ve Kırgızistan'da yaşayan hemşerilerimizin geri dönüş müracaatı yapmaları daha makul görünmektedir. İfade ettiğim bölgelerde yaşayan ve ekonomik durumları iyi olmayan, buldukları yerde kendini rahat hissetmeyenler müracaat etmelidirler. Geri dönüşü kabul edilenler yol masrafları gibi konuları dert etmemelidirler. Bilindiği gibi Amerika Birleşik Devletleri 12.000 civarında hemşerimizi kendi ülkesine uçaklarla taşıdı. Büyük Türk Devleti de benzeri bir çözümü kolayca uygulayabilir.

Müracaat ederken nelere dikkat edilmelidir?

Gerçek Dönüş Kanunu gereğince müracaat formları İngilizce veya Gürcüce olmak durumundadır. Hemşerilerimiz geri dönen statüsü almak için doldurulan formda mutlaka Türkçe soyadının yazılması (m.10), dinine İslam (m.17), etnik mensubiyete Türk yazılmasına (m.18), bildiği dile Türkçe (m.21) yazılmasına özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir. Bunları yazmak ihtiyacı duymamızın sebebi geri dönüş sonrası ortaya atılabilecek bazı kötü niyetli iddiaları daha doğmadan önlemektir. Anketin Gürcüce doldurulmasından hareketle ileriki senelerde bizim Türklüğümüze dil uzatabilecek bazı kötü niyetli iddialara yeltenenler çıkabilir. Yukarıda ifade ettiğimiz hususlara dikkat edilirse bu çeşit kötü niyetlilerin cesaretleri başlangıçta kırılmış olacaktır. Biz Türk olmasak zaten Stalin zulmüne uğramazdık, sürgün edilmezdik.

Ahıska Türkü'nün geri döndüğü **Bizim Vatanımız Ahıska**, kısa zamanda kalkınacak ve eski güzel günlerine kavuşacaktır. Kimse siz nereden geldiniz diye sormaya cesaret edemez. Türkiye devleti Gürcistan ile var olan dostluğunun da katkısı ile geri dönenlere eğitim, sağlık, ev konularında yardımını esirgemeyeceği gibi ekonomik ve sosyal bakımdan zor durumda kalanlara daha kolay ulaşacak ve onlara yardımda bulunacaktır.

Gerçek dönüş gerçekleştikçe sadece Ahıska'da yaşayan Türkler değil onların ayrı milletlerden olan komşuları da bölgesel kalkınma projelerinden yararlanacak ve zenginleşeceklerdir. Çalışkan ve becerikli Ahıska Türkü her zaman her türlü zorluklara karşı galip gelmiştir ve bundan sonra da gelecektir. Bu sebeple geri dönüş insanlığa hizmet ve tarihteki kötülerin yaptıklarının kalıcı olamadığını bir defa daha gösterecektir. ■

*Gene tazelandi eski dertlerim,
Bayramda kol kanat açaydım, vatan!
Senin gül nefesin duymak için ben,
Kuş olup havanda uçaydım, vatan!*

*Bize güç gelemez boran, kar, soğuk,
Kırk yılda bunları biz çok görmüşük,
Olaydım tazedden körpe bir çocuk,
Yeşil derelerde kaçaydım, vatan!*

*Sönmez yüreğimin vatan sevgisi,
Çıksa da canımın ahir nefesi,
Olaydım dünyanın en kuvvetlisi,
Bağlı kapıların açaydım, vatan!*

*Senden güzeline güzel demezdim,
Senin gözlerini ağlar görmezdim,
Yüz yıllık ömüre ömür demezdim,
Soğuk pınarlardan içeydim, vatan!*

*Demişim, diyecem sözün düzünü,
Kalsın sokaklarda ayıran bizi,
Yorulmak bilmeden gece gündüzü
Hüsününe türküler koşaydım, vatan!*

*Analar saçını yolar vatansız,
Babamın gözleri dolar vatansız,
Gülahmet, güllerin solar vatansız,
Onsuz birce kere göreydim, vatan!*

